

Riktlinjer för färdtjänst och riksfärdtjänst

Dokumenttyp: Riktlinje
Dokumentnamn: Riktlinjer för färdtjänst och riksfärdtjänst
Beslutat datum: 2022-11-07 § 128
Gäller från datum: 2022-12-03
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Ansvarig: Färdtjänsthandläggare
Bild: Maria Broberg

Innehåll

Innehåll	3
1. Inledning.....	6
2. Riktlinjernas syfte och innehåll.....	6
3. Färdtjänst.....	6
3.1 Rätt till färdtjänstillstånd	6
3.2 Avsaknad av allmänna kommunikationer och körkort.....	7
3.3 Prövning av tillstånd.....	7
3.3.1 Ansökan	7
3.3.2 Behovsbedömning	7
3.3.3 Behovsbedömning barn och unga.....	7
3.3.4 Åldersgränser.....	8
3.3.5 Sekretess.....	8
3.3.6 Handläggning	8
3.4 Ledsagare och medresenär	9
3.4.1 Ledsagare.....	9
3.4.2 Tvingande ledsagare	9
3.4.3 Medresenär	9
3.5 Medföljande barn.....	9
3.6 Överklagande.....	9
3.7 Återkallelse av tillstånd	10
3.8 Tillståndets omfattning.....	10
3.9 Färsätt	10
3.9.1 Liggande transport.....	10
3.9.2 Samordning av resor och geografiska begränsningar	10
3.9.3 Serviceresor	11
3.9.4 Beställning av resa.....	11

3.9.5	Tidpunkt.....	11
3.9.6	Avbeställning	11
3.9.7	Giltighetstid	11
3.9.8	Starttidsstyrning.....	11
3.10	Vid flytt till annan kommun.....	11
3.11	Färdtjänstens servicenivå.....	12
3.11.1	Lyfthjälp	12
3.11.2	Arbetsresor	12
3.11.3	Omsorgsresor	12
3.11.4	Framkomlighet och föreskrifter.....	13
3.11.5	Övriga villkor.....	13
3.11.6	Bagage	13
3.11.7	Bilbarnstol.....	13
3.11.8	Sällskapsdjur	13
3.11.9	Ledarhund och servicehund	13
3.12	Uppehåll under resan	14
3.13	Bomkörning	14
3.14	Taxa	14
3.15	Resegaranti	14
3.16	Egenavgifter arbetsresor	14
3.17	Egenavgifter omsorgsresor	14
3.18	Avgiftsfria resor.....	14
3.19	Resa vid vistelse i annan kommun (RIAK).....	15
4.	Riksfärdtjänst.....	15
4.1	Rätt till riksfärdtjänsttillstånd	15
4.2	Behovsbedömning barn och unga.....	15
4.3	Resor med annan betalare	16
4.4	Verksamhetsresor	16
4.5	Avsaknad av allmänna kommunikationer.....	16

4.6	Prövning av tillstånd	16
4.6.1	Ansökan	16
4.6.2	Behovsbedömning	16
4.7	Behovsbedömning barn och unga	17
4.8	Sekretess	17
4.9	Ledsagare	17
4.10	Tvingande ledsagare	17
4.11	Medresenär	17
4.12	Överklagande	17
4.13	Återkallelse av tillstånd	17
4.14	Tillståndets omfattning	18
4.15	Samordning av resa	18
4.16	Färd sätt	18
4.17	Liggande transport	18
4.17	Framkomlighet och föreskrifter	18
4.18	Övriga villkor	18
4.19	Anpassning av restid	19
4.20	Bagage	19
4.21	Bilbarnstol	19
4.22	Sällskapsdjur	19
4.23	Ledarhund och servicehund	19
4.24	Uppehåll under resan	19
4.25	Bomkörning	19
4.26	Avgifter	20

Riktlinjer för färdtjänst och riksfärdtjänst

1. Inledning

Dokumentet innehåller riktlinjer för handläggning av färdtjänst och riksfärdtjänst. Utgångspunkten för arbetet är relevant lagstiftning och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Riktlinjerna är ett komplement till Lag om färdtjänst (1997:736) samt Lag om riksfärdtjänst (1997:735) som reglerar rätten till färdtjänst och riksfärdtjänst. Kommunen får förena tillstånd med föreskrifter och villkor i skälig omfattning.

Kollektivtrafiken förändras löpande vilket innebär en ökad samordning och integration mellan allmän och särskild kollektivtrafik. Detta kan komma att påverka färdtjänstens utformning och rätten att resa med färdtjänst.

Gällande lagstiftning, prejudicerande domar, delegeringsförteckning, riktlinjer och rutiner ska följas.

2. Riktlinjernas syfte och innehåll

Syftet med riktlinjerna är att fungera som ett stöd i handläggningen och säkerställa rättssäkerhet samt likabehandling i kommunen. Riktlinjerna ger ett stöd i det praktiska arbetet med att tolka lagstiftningen. Riktlinjerna anger generella föreskrifter och villkor för färdtjänstens utformning och servicenivå. Beslut om rätt till färdtjänst eller riksfärdtjänst fattas alltid efter individuell prövning och riktlinjerna utgör inte någon begränsning i detta.

3. Färdtjänst

Tillstånd till färdtjänst ska meddelas den som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer. I lagen framgår inte vilka funktionshinder som avses, men det ska finnas ett samband mellan funktionshinder och svårigheter att resa. Den som kan, även med vissa svårigheter, resa med allmänna kommunikationsmedel, har inte rätt till färdtjänst. Tillståndet är personligt och får inte överlåtas till någon annan.

3.1 Rätt till färdtjänsttillstånd

Grundläggande kriterier för färdtjänsttillstånd är:

- Sökanden ska vara folkbokförd i Sorsele kommun.
- Sökanden har ett varaktigt funktionshinder som gör att sökanden har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.
- Sökanden har ett funktionshinder som bedöms varaktigt i minst tre månader från ansökningstillfället.

Färdtjänst utgår inte för resor som annan huvudman ansvarar för, exempelvis:

- Sjukresor
- Resor till och från skola och särskola där rätt till skolskjuts föreligger
- Resor för personer i arbetslivsrelaterad rehabilitering
- Resor för personer folkbokförda i annan kommun
- Resor för asylsökande flyktingar
- Resor i samband med vistelse i kriminalvårdsanstalt
- Resor inom olika verksamheter
- Arbets- och tjänsteresor under arbetstid.

3.2 Avsaknad av allmänna kommunikationer och körkort

Avsaknad av, eller glest utbud av, allmänna kommunikationer utgör ingen grund att bevilja tillstånd till färdtjänst. Avsaknad av körkort utgör inte heller någon grund för färdtjänsttillstånd.

3.3 Prövning av tillstånd

3.3.1 Ansökan

Ansökan om färdtjänst kan ske såväl skriftligt som muntligt. Första gången behöver ansökan ske skriftligt. Om den enskilde inte själv kan ansöka kan ansökan göras av ett ombud. Med ombud menas en person som har rätt att helt eller delvis föra talan för någon, även i dennes frånvaro. Om den sökande är under 18 år företräds denne av sina lagliga ställföreträdare, det vill säga vårdnadshavare. Vid gemensam vårdnad ska vårdnadshavarna vara överens om åtgärder som gäller barnet, vilket innefattar ansökan om färdtjänsttillstånd.

3.3.2 Behovsbedömning

Rätt till färdtjänsttillstånd utreds och bedöms individuellt. Färdtjänsttillståndet kan anpassas efter den enskildes individuella funktionshinder och behov. Ett intyg från medicinskt legitimerad profession kan komma att efterfrågas som en del i beslutsunderlaget. Intyget i sig berättigar inte till färdtjänsttillstånd. Det är den sökandes ansvar att inkomma med och bekosta de handlingar som handläggaren efterfrågar. Det är också tillståndsinnehavarens ansvar att se till att tillståndet förnyas, samt skyldighet att informera om förändrade förhållanden för färdtjänsttillståndet.

3.3.3 Behovsbedömning barn och unga

Barn och unga under 18 år prövas i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning. Från 7 år till och med 31 december det år den enskilde fyller 18 år räknas den enskilde som barn. Om barnets svårigheter i huvudsak beror på den för åldern typiska utvecklingsnivån och mognaden, faller barnets möjligheter att förflytta sig under föräldraansvaret. Om barnets svårigheter i huvudsak beror på funktionshindret, föreligger inte

något föräldraansvar beträffande barnets möjligheter att förflytta sig. Bedömning av barn sker även utifrån barnkonventionen.

3.3.4 Åldersgränser

Kommunen tillämpar åldersgräns för barn och den följer definitionen som Länstrafiken har då färdtjänsttaxan är knuten till kollektivtrafiktaxan.

Länstrafikens åldersgränser:

Barn 7 – 19 år

Ungdom 20 – 25 år

Vuxen 26 – 64 år

Senior 65 + år

Barnbiljett eller ungdomsbiljett: Från det datum man fyller 7 år till dess man fyller 20 år löser man barnbiljett. Från det datum man fyller 20 år till dess man fyller 26 år löser man ungdomsbiljett.

Två barn under 7 år åker gratis med betalande medresenär. Barn under 7 år som reser (utan betalande medresenär) löser barnbiljett. För barn i grupp exempelvis förskolegrupp löser alla biljett.

3.3.5 Sekretess

Uppgifter om enskilds beslut om färdtjänst, tillstånd eller utredning gällande färdtjänst får inte lämnas ut utan prövning. Detta regleras i 29 kap 6 § OSL 2009:400. Bestämmelserna medger dock att nödvändiga uppgifter får lämnas till beställningscentral för transporter eller trafikutövare för att själva transporten ska kunna genomföras. Skälen till att tillståndsinnehavaren har tillstånd får dock inte lämnas ut. Sekretessen kan efterges av den som omfattas av den. I sådana fall bör skriftlig fullmakt inhämtas från den som skyddas av sekretessen.

3.3.6 Handläggning

När ett beslut är fattat meddelas detta skriftligen till den enskilde. Vid beslut om avslag ska brevet innehålla information om hur beslutet kan överklagas. Om den enskilde har behov av tolk i samband med utredning ordnar och bekostar kommunen detta.

Om handläggaren bedömer att ansökan om färdtjänst kommer att avslås, har kommunen en skyldighet att underrätta den sökande allt material som är av betydelse för beslutet och vilket beslut som kommunen har för avsikt att fatta. Den sökande ska ges tillfälle att yttra sig inom 2 veckor. Detta ska ske innan ett beslut om färdtjänst fattas.

3.4 Ledsagare och medresenär

3.4.1 Ledsagare

Ledsagare kan beviljas om personens funktionshinder medför behov av hjälp för att genomföra själva resan. Om en tillståndsinnehavare inte kan genomföra en resa med en ledsagare kan tillstånd för ytterligare en ledsagare beviljas. Behov av hjälp endast på resmålet berättigar inte till ledsagare. Ledsagaren ska vara minst tretton år gammal och får inte själv vara färdtjänstberättigad. Ledsagaren ska kunna tillgodose de behov tillståndsinnehavaren har för att kunna genomföra resan. Ledsagaren åker från och till samma adress som den färdtjänstberättigade. Vid beställning av färdtjänstresa ska den färdtjänstberättigade ange om ledsagare ska medfölja. Tillstånd till ledsagare för den färdtjänstberättigade innebär ingen skyldighet för kommunen att tillhandahålla person för ledsagning. Den enskilde ordnar själv ledsagare som åker med avgiftsfritt.

3.4.2 Tvingande ledsagare

Om den enskilde av olika omständigheter inte klarar av att resa utan att exempelvis störa chauffören, hota, riva sönder inredning, etc. i bilen kan kommunen besluta om en eller två tvingande ledsagare för att resan ska kunna genomföras. Tillstånd till ledsagare för den färdtjänstberättigade innebär ingen skyldighet för kommunen att tillhandahålla person för ledsagning. Den enskilde ordnar själv ledsagare som åker med avgiftsfritt.

3.4.3 Medresenär

Färdtjänstberättigade utan beslut om ledsagare har i mån av plats i fordonet rätt att ta med sig en medresenär på resan utan särskild prövning. Medresenären erlägger samma avgift som färdtjänstresenären och ska kunna tillgodose tillståndsinnehavarens eventuella hjälpbehov. Vid beställning av färdtjänstresa ska den färdtjänstberättigade ange om medresenär ska medfölja. Medresenären åker från och till samma adress som den färdtjänstberättigade. Medresenär får endast medfölja vid fritidsresor, inte vid resor till/från arbete, dagverksamhet eller daglig verksamhet.

3.5 Medföljande barn

Färdtjänstberättigad har rätt att avgiftsfritt ta med sig maximalt två barn under sju år. Om barnet är sju år eller äldre eller om fler barn medföljer ska halva egenavgiften för barn erläggas. Tillståndsinnehavaren får inte ta med fler personer än att samtliga ryms i ett fordon.

3.6 Överklagande

Alla beslut av tillståndsgivaren får överklagas hos förvaltningsdomstol om beslutet går den sökande emot.

3.7 Återkallelse av tillstånd

Ett färdtjänstillstånd kan återkallas om förutsättningarna inte längre finns eller om tillståndsinnehavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter som finns för färdtjänsten. Återkallelse av färdtjänstillstånd får ej delegeras. Beslut om återkallelse av färdtjänstillstånd ska tas i ansvarig nämnd.

3.8 Tillståndets omfattning

Tillståndet kan i skälig omfattning förenas med föreskrifter om:

- Vilket färd sätt som får användas
- Inom vilket område resor får göras

Om det finns särskilda skäl kan tillståndet förenas med ytterligare villkor.

3.9 Färd sätt

Samordning av färdtjänstresor sker regelmässigt där det är möjligt. Resenären kan därmed få samåka hela eller delar av sträckan. Tillstånd för ensamåkning kan i speciella fall beviljas med hänsyn till den sökandes funktionsnedsättning. Den som kan genomföra resan i en personbil har i normalfallet inte rätt till specialfordon. Den som inte kan förflytta sig in i en personbil, inte ens med hjälp av annan person, och därmed inte kan genomföra en resa med färdtjänst på annat sätt än sittande i sin rullstol eller liggande kan beviljas specialfordon. Hjälpmedel som ska användas på resmålet men inte behövs för att genomföra själva resan, det vill säga tiden i fordonet, berättigar inte till specialfordon.

Om specialfordon krävs utifrån att resenären sitter i rullstol, ska rullstolen vara godkänd för att färdas i.

3.9.1 Liggande transport

Enligt lag är inte kommunen skyldig att tillhandahålla liggande transport. Detta beviljas inte i Sorsele kommun.

3.9.2 Samordning av resor och geografiska begränsningar

Färdtjänsten kan endast nyttjas inom Sorsele kommun. Tillståndet kan begränsas med individuella föreskrifter så som resa mellan bostaden och närmaste busshållplats, om resenär kan åka med allmänna kommunikationsmedel men inte kan ta sig till hållplats. Färdtjänstresor ska planeras och samordnas så att de blir effektiva och därför kan färdtjänsten komma lite tidigare eller senare än önskat. Om det finns särskilda skäl kan färdtjänsten göra undantag från detta. Önskad ankomsttid till resmålet ska alltid beaktas. Färdtjänst bör beställas minst en timme innan planerad avfärd för att samordning av resan ska kunna ske. För specialfordon krävs

förbeställning minst en dag före önskad avfärd. Vid storhelger kan det krävas längre förbeställningstid.

3.9.3 Serviceresor

Undantag från färdtjänstområdet kan ske om den färdtjänstberättigade bor i utkanten av kommunen och närmaste serviceort ligger i en annan kommun. I sådant fall är så kallade serviceresor tillåtna inom ramen för färdtjänst. Med serviceresor avses resor för att ta del av nödvändig samhällsservice. Exempel på nödvändig samhällsservice är ärenden till optiker, apotek, post, bank, arbetsförmedling, matvaruaffär. För övriga resor till andra kommuner hänvisas den sökande till att göra en ansökan om riksfärdtjänst.

3.9.4 Beställning av resa

Färdtjänstresa bokas minst en timma innan avfärd. Resa med specialfordon bokas minst en dag före resa. Speciella storhelger kräver längre förbeställning. Uppehåll av särskilda skäl, medresenär, ledsagare eller ledarhund bokas vid beställning.

3.9.5 Tidpunkt

Färdtjänstresa kan göras dygnet runt.

3.9.6 Avbeställning

Avbeställning av resa ska göras minst två timmar innan resan skulle påbörjats.

3.9.7 Giltighetstid

Ett färdtjänsttillstånd kan beviljas för viss tid eller tillsvidare. Om färdtjänsttillståndet är tidsbegränsat är det den enskildes ansvar att ansöka om förnyat tillstånd i god tid.

3.9.8 Starttidsstyrning

En timme framåt och bakåt önskad tid

3.10 Vid flytt till annan kommun

Pågående beslut upphör i samband med att den enskilde folkbokför sig i annan kommun. Färdtjänst innehavaren är skyldig att omgående meddela flytten till handläggaren

3.11 Färdtjänstens servicenivå

Om behov föreligger ska föraren hjälpa den färdtjänstberättigade

- Att öppna bildörren
- Att stiga i och ur bilen
- Att ta på och av säkerhetsbältet
- Att lasta in och ut handbagage och hjälpmedel
- Att ta sig till och från ytterdörr

Om resenär inte infinner sig på avtalad tid för hämtning ska denne eftersökas via telefon. Chauffören ska vid behov se till att resenären går in på rätt adress och vid behov se till att någon tar emot resenären.

3.11.1 Lyfthjälp

Den som har behov av att bäras till och från ytterdörren ansvarar för att beställa och bekosta lyfthjälp

3.11.2 Arbetsresor

För personer som är beviljade färdtjänst och regelbundet reser till ett förvärvsarbete eller en utbildning som ger rätt till statligt stöd enligt studiestödsförordningen (2000:655) med en fast angiven målpunkt kan arbetsresor beviljas. Såväl heltids- som deltidsarbetande samt heltids- eller deltidsstuderande kan beviljas arbetsresor. Med arbete avses lönearbete med anställningstid minst 3 månader. Arbetsresor gäller inte för praktikplats, ideellt arbete eller yrkesutbildning. Med arbetsresor avses färdtjänstresor med reducerad egenavgift för färdtjänst. Arbetsresor medges inte utanför färdtjänstområdet, Sorsele kommun.

Arbetsresor beviljas med maximalt en tur- och returresa per dag, mellan folkbokföringsadressen och arbetsplatsen. Max antal resor är 44 resor/månad. Särskild prövning kan medge fler än två resor per dag. Anledning till detta kan vara exempelvis delad tur. Intyg som styrker att den sökande arbetar eller studerar ska skickas till färdtjänsthandläggaren. Avgifter och färdtjänst av den färdtjänstberättigade. Vid förvärvsarbete omprövas rätt till arbetsresor varje år, vid studier omprövas rätt till arbetsresor terminsvis.

3.11.3 Omsorgsresor

Med omsorgsresor avses här resor för färdtjänstberättigad med insats enligt LSS till och från daglig verksamhet samt resor för färdtjänstberättigad med insats enligt SOL till och från dagverksamhet. Omsorgsresor beviljas med maximalt en tur- och returresa per dag, mellan folkbokföringsadressen och verksamheten. Personer som vistas halva tiden på korttidsboende, kan beviljas omsorgsresa från två bostadsadresser. Samma regler som för arbetsresor.

3.11.4 Framkomlighet och föreskrifter

Resenären ska på egen hand ta sig till och från överenskommen plats för att bli upphämtad eller avlämnad. Resenären hämtas och lämnas på en plats som är tillgänglig för färdtjänsten. Det är inte färdtjänstens ansvar att lösa uppkomna framkomlighetsproblem som begränsar framförandet av fordon. Vid framkomlighetsproblem måste resenären på egen hand ta sig till närmaste, för färdtjänsten, tillgängliga plats. Barn under 6 år som har färdtjänsttillstånd får inte resa utan vuxens sällskap, vilket innebär att ledsagare är obligatoriskt under hela resan. Ledsagaren stiger på och kliver av på samma ställe som det färdtjänstberättigade barnet. Resenären ska respektera de eventuella begränsningar som färdtjänsttillståndet omfattar.

3.11.5 Övriga villkor

Legitimation vid resa för att säkerställa att det är rätt resenär som reser ska de som är över 20 år uppvisa giltig fotolegitimation samt färdtjänstbevis.

3.11.6 Bagage

Bagage får medföras i den mängd respektive trafikföretag medger. Utöver bagage får hjälpmedel som resenären är i behov av för att kunna genomföra själva resan, det vill säga tiden i fordonet/fordonen, alltid medföras.

3.11.7 Bilbarnstol

Om den enskilde ska använda bilbarnstol behöver detta uppges i samband med beställningen. Det är den enskildes ansvar att själv ta med bilbarnstol.

3.11.8 Sällskapsdjur

Färdtjänst ska i största möjliga mån samordnas varmed samåkning i stor utsträckning förekommer. Vid färdtjänstresor får sällskapsdjur därmed inte medföras på grund av risk för allergi.

3.11.9 Ledarhund och servicehund

Ledarhund och servicehund får medfölja avgiftsfritt. Om ledarhund eller servicehund ska medfölja ska detta finnas reglerat i färdtjänsttillståndet samt anges vid beställning av resa. Ledar/servicehunden ska vara certifierad och resenären ska kunna uppvisa certifikat till handläggare. Den enskilde är skyldig att medföra säkerhetsbälte/bur för hund, då den enligt Jordbruksverkets regelverk (SJVSF 2019:7, 6 kap 3 §) ska färdas fastspänd eller i bur.

3.12 Uppehåll under resan

Kollektivtrafik kännetecknas av samåkning utan uppehåll, förutom vid hållplatser. Uppehåll medges därför inte heller vid färdtjänstresor. Vid uppehåll räknas fortsatt resa efter uppehållet som en ny resa. Avsteg kan göras om medicinska skäl föreligger.

3.13 Bomkörning

Om färdtjänstresenär eller dess ombud inte avbokar eller av någon annan anledning inte genomför beställd färdtjänstresa betraktas detta som en bomkörning. Eventuell avgift för bomkörning regleras mellan färdtjänstresenär eller dennes ombud och leverantör.

3.14 Taxa

Egenavgiftens storlek bestäms av resans längd. Avgiften för färdtjänstresa är i enlighet med prislistan för länstrafikens kollektivtrafikstaxa i Västerbottens län med påslag på 25 kr per enkel resa.

För ungdomar motsvarar den rörliga delen hälften av Länstrafikens taxa.

3.15 Resegaranti

Om avresetiden blir mer än 20 minuter försenad utifrån överenskommen tid behöver den resande inte betala någon egenavgift för den aktuella sträckan.

3.16 Egenavgifter arbetsresor

Egenavgift för arbetsresor utgår enligt taxa för färdtjänstresa.

3.17 Egenavgifter omsorgsresor

Till och från daglig verksamhet LSS - Egenavgift tas ut enligt gällande taxa, se Taxa.

Till och från dagverksamhet SoL - Egenavgift tas ut enligt gällande taxa, se Taxa.

3.18 Avgiftsfria resor

Följande färdtjänstresenärer i Sorsele kommun betalar ingen egenavgift för färdtjänstresor:

- Gymnasieelever med beslut om färdtjänst, när de reser från hemmet till gymnasieskolan och från gymnasieskolan till hemmet. Andra sträckor gäller ordinarie färdtjänststaxa.
- Barn med beslut om färdtjänst, när de reser från hemmet till förskolan/fritidshemmet och från förskolan/fritidshemmet till hemmet. Andra sträckor gäller ordinarie färdtjänststaxa.
- Ungdomar med beslut om färdtjänst, när de reser från hemmet till korttidstillsyn och från korttidstillsyn till hemmet. Andra sträckor gäller ordinarie färdtjänststaxa.

3.19 Resa vid vistelse i annan kommun (RIAK)

Den som är beviljad färdtjänst och besöker annan kommun kan använda färdtjänst för lokala resor i besökskommunen med maximalt 30 enkelresor per år och maximalt 8 enkelresor/vecka om inte särskilda skäl föreligger. Vid behov av fler resor prövas detta särskilt. Beviljas av färdtjänsthandläggare i varje enskilt fall.

4. Riksfärdtjänst

Riksfärdtjänst avser resor från en kommun till en annan kommun inom Sverige där folkbokföringskommunen lämnar ersättning för kostnader utöver normala reskostnader för personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Kraven för riksfärdtjänst är högre än för färdtjänst. Kollektivtrafikens tillgänglighet är under ständig utveckling och detta har medfört ett större serviceutbud i form av ledsagning och individuell service för personer med funktionsnedsättning. Kan en person med funktionsnedsättning resa på egen hand med den hjälp och service som ges, ska denne inte beviljas riksfärdtjänst.

4.1 Rätt till riksfärdtjänsttillstånd

Grundläggande kriterier för tillstånd till riksfärdtjänst är:

- Sökanden ska vara folkbokförd i Sorsele kommun.
- Sökanden har ett stort och varaktigt funktionshinder som gör att resan för den sökande är särskilt kostsam på grund av funktionsnedsättningen.
- Sökanden har ett funktionshinder som bedöms varaktigt i minst sex månader. Är funktionshindret endast tillfälligt föreligger ingen skyldighet att meddela tillstånd.
- Ändamålet med resan ska vara rekreation, fritidsverksamhet eller annan enskild angelägenhet.
- Resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun.
- Resan görs med taxi, ett för ändamålet särskilt anpassat fordon eller med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare.

4.2 Behovsbedömning barn och unga

Barn och unga under 18 år prövas i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning. Från 7 år till och med 31 december det år den enskilde fyller 18 år räknas den enskilde som barn. Om barnets svårigheter i huvudsak beror på den för åldern typiska utvecklingsnivån och mognaden, faller barnets möjligheter att förflytta sig under föräldraansvaret. Om barnets svårigheter i huvudsak beror på funktionshindret, föreligger inte något föräldraansvar beträffande barnets möjligheter att förflytta sig. Bedömning av barn sker även utifrån barnkonventionen.

4.3 Resor med annan betalare

Tillståndet omfattar inte transporter som bekostas av det allmänna eller resor där organisation, företag eller annan betalningsansvarig finns, exempelvis:

- Sjukresor
- Resor för personer i arbetslivsrelaterad rehabilitering
- Resor för personer folkbokförda i annan kommun
- Resor för asylsökande flyktingar
- Resor i samband med vistelse i kriminalvårdsanstalt
- Resor inom olika verksamheter
- Tjänsteresor
- Övriga resor som bekostas av det allmänna (stat, kommun, landsting)

4.4 Verksamhetsresor

Riksfärdtjänst är ämnad för enskilda personers privatresor. När en kommunal verksamhet anordnar en verksamhetsresa i form av en gruppresa medges inte riksfärdtjänst.

Verksamhetsresor bekostas av respektive verksamhet enligt principen att varje verksamhet ska stå för sina egna kostnader, eller av brukarna själva.

4.5 Avsaknad av allmänna kommunikationer

Avsaknad av, eller glest utbud av, allmänna kommunikationer är inte skäl för dyrare färd sätt, såsom taxi eller specialfordon, för person som klarar av att resa med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare. Avsaknad av eller glest utbud av allmänna kommunikationer kan innebära att resan medför övernattning, detta bekostas då av resenären. Tillstånd till riksfärdtjänst ska inte beviljas för resa med privatbil, hyrt fordon eller som ersättning till privatperson som transporterar sökanden.

4.6 Prövning av tillstånd

4.6.1 Ansökan

För ansökan om riksfärdtjänst gäller samma regler som vid färdtjänst.

4.6.2 Behovsbedömning

Utredning och beslut om individuella tillstånd till riksfärdtjänst sker på delegation från ansvarig nämnd, socialnämnden, av färdtjänsthandläggare. Dokumentationsplikt föreligger enligt 27 § FL 2017:900. Rätt till riksfärdtjänst utreds och bedöms individuellt utifrån den sökandes funktionshinder. Ett intyg från medicinskt legitimerad personal kan efterfrågas som en del i beslutsunderlaget. Intyget i sig berättigar inte till riksfärdtjänst. Det är den sökandes ansvar att inkomma med de handlingar som handläggaren efterfrågar. Hög ålder är i sig inte ett tillräckligt

skäl för att bevilja riksfärdtjänsttillstånd, det är funktionshindret som är avgörande. Att en person är berättigad till färdtjänst är inget kriterium för att beviljas riksfärdtjänst.

4.7 Behovsbedömning barn och unga

Vid behovsbedömning av riksfärdtjänst för barn gäller samma regler som vid färdtjänst.

4.8 Sekretess

Samma regler gäller som vid färdtjänst.

4.9 Ledsagare

Ledsagare kan beviljas om personens funktionshinder medför behov av hjälp för att genomföra själva resan. Om en tillståndsinnehavare inte kan genomföra en resa med en ledsagare kan tillstånd för ytterligare en ledsagare beviljas. Behov av hjälp endast på resmålet berättigar inte till ledsagare. Ledsagaren ska se till att resan blir genomförbar för den med tillstånd för riksfärdtjänst. Tillstånd till ledsagare för den riksfärdtjänstberättigade innebär ingen skyldighet för kommunen att tillhandahålla person för ledsagning.

4.10 Tvingande ledsagare

Samma regler gäller som vid färdtjänst.

4.11 Medresenär

Medresenär för resa med riksfärdtjänst beviljas inte.

4.12 Överklagande

Alla beslut av tillståndsgivaren får överklagas hos förvaltningsdomstol om det går den sökande emot.

4.13 Återkallelse av tillstånd

Samma regler gäller som vid färdtjänst.

4.14 Tillståndets omfattning

Ett beslut om riksfärdtjänsttillstånd gäller normalt för en enstaka resa. Tillstånd beviljas inte för resor som redan genomförts om inte ansökan inkommit innan resan genomfördes, i sådana fall ska sedvanlig prövning ske.

4.15 Samordning av resa

Om riksfärdtjänst beviljats med taxi eller specialfordon ska resorna i största möjliga mån samordnas. Detta innebär att resenären kan få samåka på hela eller delar av sträckan och att resan kan ta minst lika lång tid som en resa med allmänna kommunikationer. Resan ska dock inte ta avsevärt mycket längre tid än om den skett med allmänna kommunikationer. Avsteg från reglerna om samåkning kan göras med hänsyn till resenärens funktionshinder.

4.16 Färdsätt

En resa med riksfärdtjänst kan innefatta flera olika färdsätt. Det är funktionshindrets svårighetsgrad som avgör vilket färdmedel som får användas. Tillstånd ska ges till det alternativ som gör resan möjlig att genomföra för tillståndsinnehavaren och som är minst kostsamt för kommunen. Utgångspunkt är alltid allmänna kommunikationer med ledsagare.

4.17 Liggande transport

Enligt lag är inte kommunen skyldig att tillhandahålla liggande transport. I Sorsele kommun kan liggande transport beviljas vid riksfärdtjänst.

4.17 Framkomlighet och föreskrifter

Vid riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon ska resenären på egen hand ta sig till och från överenskommen plats för att bli upphämtad eller avlämnad. Resenären hämtas och lämnas på en plats som är tillgänglig för riksfärdtjänst med taxi eller specialfordon. Det är inte utförarens ansvar att lösa uppkomna framkomlighetsproblem som begränsar framförandet av fordon. Vid framkomlighetsproblem måste resenären på egen hand ta sig till närmaste, för fordonets, tillgängliga plats.

4.18 Övriga villkor

Legitimation vid resa - Vid riksfärdtjänstresor med taxi och specialfordon gäller samma regler som för färdtjänst.

4.19 Anpassning av restid

För att samordna resor med taxi och specialfordon behöver restiden ibland förskjutas. Huvudregeln är att för resor upp till 20 mil kan avresetiden förskjutas inom en halvdag. För längre resor kan avresetiden förskjutas inom en heldag. För resor med flyg och tåg gäller den avresetid som har det lägsta biljettpriiset. Vill resenären resa annan tid får denne själv stå för merkostnaden för sig själv och ledsagaren. Avsteg från reglerna om tidsförskjutning kan göras med hänsyn till resenärens funktionshinder.

4.20 Bagage

Vid riksfärdtjänstresor med taxi och specialfordon gäller samma regler som för färdtjänst.

4.21 Bilbarnstol

Vid riksfärdtjänstresor med taxi och specialfordon gäller samma regler som för färdtjänst.

4.22 Sällskapsdjur

Vid riksfärdtjänstresor med taxi och specialfordon gäller samma regler som för färdtjänst. I övrigt gäller trafikföretagens regler.

4.23 Ledarhund och servicehund

Vid riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon gäller samma regler som för färdtjänst.

4.24 Uppehåll under resan

Vid riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon gäller samma regler som för färdtjänst. Avsteg från detta kan endast göras med hänsyn till den riksfärdtjänstberättigades funktionshinder.

4.25 Bomkörning

Om riksfärdtjänstresenär eller dess ombud inte avbokat eller av någon annan anledning inte genomför beställd riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon betraktas detta som en bomkörning. Eventuell avgift för bomkörning regleras mellan resenär eller dennes ombud och leverantör.

4.26 Avgifter

Egenavgifter för riksfärdtjänst är beslutade av regeringen. Kommunen ersätter den som fått tillstånd till riksfärdtjänst för överskjutande kostnader.